

Министерство за финансии

Национален Фонд

**Информација во врска со ефективното функционирање на системот за
управување и контрола со ИПАРД**

1. Информација за функционирање на системот за управување и контрола на ИПАРД 2014- 2020;

Финансиската спогодба ИПАРД 2014-2020 стапи на сила на 29 јуни 2017 година, што овозможи спроведување на ИПАРД 2.

Континуираните напори се прават за да се развијат соодветни структурни решенија за зајакнување на системот за управување и контрола, имајќи ги предвид препораките на ГД АГРИ, како и претходното искуство во имплементацијата на ИПАРД 1.

Всушност, во врска со доставувањето на Барањата за пренесување на надлежности за програмата ИПАРД II, ГД АГРИ направи проценка за тоа и нивните наоди и препораки беа инкорпорирани во ревидираниот Прирачник за процедури, доставен до ГД АГРИ во мај 2017 година.

Дополнително, понатамошните подобрувања на работните процедури се подготвуваат врз основа на:

- Искуство во обработка на првиот јавен повик под ИПАРД 2;
- понатамошни препораки од ГД АГРИ, за поднесените работни процедури;
- имајќи ги предвид слабостите утврдени во процесот на усогласеност /финансиско порамнување според ИПАРД 1.

Подобрувањата беа направени во процедурите во областа на одобрување на проекти, одобрување на плаќање и контрола на лице место.

Активностите превземени од ИПАРД структурата за подобрување на функционалноста на децентрализираниот систем се презентирани во продолжение.

1. Верификациски посети

Во согласност со Годишниот план за Верификациски посети за 2017 година, беше планирана верификациска посета кон крајот на 2017 година во фаза на склучување на договори во рамките на програмскиот период ИПАРД 2. Со оглед на тоа дека фазата за склучување на договори од првиот повик од ИПАРД 2 е сеуште во тек и првите договори се очекува да се потпишат на почетокот од 2018 , беше одлучено оваа верификациска посета да се спроведе по завршување на фазата на склучување на договори.

2. Следење на спроведувањето на ревизорските препораки

Со оглед на тоа дека Финансиската спогодба за ИПАРД 2014-2020 година стапи на сила на 29 јуни 2017 година, како и тоа дека не е потпишан ниту еден договор во рамките на ИПАРД 2, не се издадени ревизорски извештаи. Во тек се системска ревизија и ревизија на операции од страна на Ревизорското тело

3. Контрола на административните капацитети на оперативната Структура

Сектор за управување со средствата од инструментот за претпристапна помош - ИПА

Согласно Анализата за обем на работа (АОР) за 2017 оптималниот број на вработени во НАО/Сектор за управување со средствата од ИПА е 21 (дваесет и еден) (вклучувајќи го и НАО). Во текот на 2017 година, на 1 (еден) вработен на работно место помлад соработник за финансиско управување од Одделението Национален фонд во Секторот за управување со средствата на ИПА му престана работниот однос. Во моментот, бројот на вработени е 16 (шеснаесет) (вклучувајќи го и НАО). Затоа, се потребни дополнителни пет (5) лица за исполнување на потребните позиции – Помошник раководител на Сектор за управување со средствата на ИПА, двајца службеници за финансиско управување во Одделението Национален фонд и двајца службеници за ефективно функционирање на системот за управување и контрола во Одделението за поддршка на НАО. Иако позицијата Помошник раководител на Сектор е менаџерска, сепак не е суштински чекор во контрола на активностите и процедурите во Управувачката структура. Оваа работна позиција ќе придонесе за обезбедување на соодветна политика за замена и продолжување на активностите во рамките на Секторот, како и подобрување на управувачките активности во Управувачката структура.

ИПАРДАгенција

Согласно Анализата за обем на работа за 2017 оптималниот број на вработени во ИПАРД Агенцијата е 178.

Во текот на 2017 година беше реализирано едно ново вработување и осум престанок на вработување. Моментално бројот на вработени е 89.

Оптималниот број на вработени се очекува да биде постигнат во текот на 2018 година, преку јавните огласи кои ќе се објават во текот на годината или преку

интерни трансфери на вработени од други сектори во ИПАРД Агенција.

Тело за управување со ИПАРД

Согласно Анализата за обем на работа (АОР) за 2017 година оптималниот број на вработени во Телото за управување со ИПАРД е 21.

Во текот на 2017 година беше реализирано едно ново вработување (Раководител на одделение за техничка помош на ИПАРД фондови) и 4 престанок на вработување (2 Помлади соработници, 1 соработник и 1 Раководител на одделение за следење на спроведување на ИПАРД фондови и известување). Моментално бројот на вработени е 13 (вклучувајќи Раководителот на ТУ).

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство достави информација до Владата на Република Македонија, информирајќи за актуелните кадровски капацитети на Оперативната структура и потребите за понатамошни вработувања за правилно функционирање на ИПАРД Агенцијата и Телото за управување со ИПАРД. Информацијата е во владина процедура.

Во табелата подолу се дадени податоци во однос на човечки капацитети во 2017 година

Институција	Број на вработени на 31.12.2016	Потреба н број на вработени согласно АОР 2017	Релизирани нови вработувања до 01.11.2017	Унапредување на вработени до 01.11.2017	Напуштени позиции до 01.11.2017	Моментален број на вработени до 01.11.2017	Стапка на искористеност	Стапка на обрт на вработени
НАО/НФ	17	21	/	/	1	16	76%	5.9%
ИПАРД Агенција	96	178	1	/	8	89	50%	8,3%
ТУ	16	21	1	/	4	13	62%	25%
Вкупно	129	220	2	/	13	118	62,6%	13,06%

4. Акредитација на нови мерки во рамки на ИПАРД Програмата

Во текот на 2015/2016 година започнаа подготвителните активности за акредитација на мерката за рурална инфраструктура. Пакетот за акредитација на мерката Рурална јавна инфраструктура од ИПАРД 2 Програмата (2014-2020) беше подготвен и поднесен за надворешно оценување до Ревизорско тело за ИПА на 10 Јануари 2017 година со цел обезбедување независно ревизорско мислење (постапка утврдена со Рамковниот договор). Ревизорско тело изврши проценка на усогласеноста и на 18.10.2017 година достави нацрт извештај за усогласеност. Со ревизорскиот извештај идентификувани се 8 наоди со висок ризик за ИПАРД Агенција, 4 наоди со висок ризик за ТУ и 1 наод со висок ризик за НАО/УС. Националните власти веќе работат на надминување на наодите. Одговорот на нацрт извештајот ќе биде поднесен до крајот на ноември 2017 година, а конечниот извештај се очекува да се достави од РТ до крајот на 2017 година.

Предвидената динамика за доделување на правото за индиректно управување со оваа мерка е средината на 2018 година, бидејќи наодите како донесувањето на Законот за Агенција, Уредбата за спроведување на мерката ИРИ и вработување на нови вработени се процеси кои бараат многу време.

5. Планирање и следење на имплементацијата на ИПАРД Програмата и апсорпција на ИПА фондовите

Во тек е првиот јавен повик од ИПАРД Програмата 2014-2020. Во моментот нема потпишано договори за ИПАРД 2014-2020. Склучувањето на договори од првиот јавен повик е во тек и првиот договор се очекува да биде потпишан кон крајот на 2017/ почеток на 2018 година.

Според податоците на Агенцијата бараниот износ (ЕУ дел) за сите мерки по првиот јавен повик е 55.192.274 ЕУР. Предвидениот износ на кофинансирање на соодветни апликации - ЕУ, согласно анализата на Агенцијата, во моментот е предвиден на 27.943.118 ЕУР (земајќи ја во предвид стапката на одбивање од претходното искуство на Агенцијата).

6. Финансиски менаџмент

Апликација за плаќање за пред-финансирање во износ од €6.300.000,00 пресметано 30% од придонесот на Заедницата за годините 2014 + 2015, 2016 и 2017 од ИПАРД II Програмата 2014-2020, беше поднесена на 03.11.2017 година. Прогнозираното губење на средства од буџетските алокации 2014 и 2015 од ИПАРД II Програмата е во износ од ЕУР 250.000. Калкулацијата е следна:

<i>ИПАРД II</i> <i>Калкулација на ризикот на губење на средства согласно n+3 правило</i>	
	<i>Придонес на заедницата во евра</i>
<i>Алокации 2014-2015</i>	<i>10.000.000</i>
<i>Планирани исплати</i>	<i>3.450.000</i>
<i>Барање на пред-финансирање</i>	<i>6.300.000</i>
<i>Губење на средства на крајот од 2018</i>	<i>-250.000</i>

Ризикот дека сумата на средства кои ќе бидат изгубени на крајот од 2018 година ќе биде поголема од планираната е голем, земајќи во предвид дека плаќањата се планирани во втората половина од 2018 година, како и можноста ЕК да не го одобри целосно барањето за претфинансирање.